

Lankenemayana

Fe Toon Naxan Makenen Yoni Xa

Yoni naxan Ningila Yesu a fe yirena nde sebe, na taxamasenne nun misaale nan yebama en xa Alaa Muxu Sugandixin Yesu naxanye yita a ra. A itoe sebei nen alogo denkeleya yamaan xa e tunnafan e nema besenxonyani waxatin naxan yi. A yi Kitabun yireni ito sebema waxatin naxan yi, a yi kedixi Patimasi boxadin nin foxo igen tagi, a lu ramaraxi menni alo a kasoon nan na. Yamaana kanna yi denkeleya muxune jaxankatama na waxatini. Kitabun yireni ito yi sebei Asi boxon denkeleya yama soloferen nan ma.

Fe toone nun misaala naxanye sebei be, ne yebaxi sanda daxin nin alo xiyena, koni e birin fe kedenna nan falama: a Yesu fe jaxin nun Setana senbene noma nen. A nabiya falane tima be naxanye bata kamali Romi boxon mangaya waxatini. A nabiya falana ndee fan ti naxanye sa kamalima dunuɗa rajanna waxatini. Yesu to senbe jaxine birin kalama dunuɗa rajanni, en na en tunnafan en ma denkeleyani.

Yesu feen naxanye yita Yoni ra

¹ Yesu Alaa Muxu Sugandixin nan fe famatoni itoe makenenxi a walikene xa fata Ala ra. A a malekan nan xe a walikenen Yoni ma a rakolondeni.

² Na Yoni nan na feene seren bama fa fala a a feen naxanye birin toxi, Alaa falan nan ne ra e nun Yesu Alaa Muxu Sugandixin sereyana.

³ SeƵwan na kannna xa naxan na nabiya falani itoe xaran e nun naxanye na e tuli mati e ra, e yi a falane suxu naxanye seƵexi a kui, amasoto waxatin bata maso.

Xontɔn xuiin nun Ala tantunna

⁴ N tan Yoni nan bata ito seƵe denkeleya yama soloferene ma Asi yamanani.

Ala naxan na, naxan yi na, naxan fama, na Ala xa hinanna nun boƵe xunbenla fi e ma, fata nii soloferene ra* naxanye a manga gbeden yetagi,

⁵ e nun fata Yesu Alaa Muxu Sugandixin na, sere tinxinin nun habadan muxu singe kelixin sayani e nun dunupa mangane mangana.

Naxan bata en xanu, a yi en xoroƵa en yulubine ma a wunla xɔn,†

⁶ a mon yi en findi a mangayaan muxune nun saraxaraline ra a Fafe Ala xa, binyen nun senben xa lu na nan xa habadan han habadan. Amina.

⁷ E a mato, a fama kundani!

Muxune birin a toma nen hali naxanye a soxɔnxi.‡

Boxɔn bɔnsɔnne birin wugama nen a fe ra.

A xa liga na kiini yati! Amina.

⁸ Marigina Ala naxa, “N tan nan a folɔn na e nun a rananna, naxan na, naxan yi na e nun naxan fama, Senben Birin Kanna.”

Yoni a fe toona alo xiyena

* **1:4:** Solofere bunna nen fa fala “Se defexina.” Yanyina nde **nii soloferene** bunna nen fa fala, “Alaa Nii Sarijanxin defexin birin.”

† **1:5:** Na bunna nen fa fala a **wunla** minixi, na yi findi saraxan na en xa a en xoroƵa. ‡ **1:7:** A mato Sakari 12.10 nun Yoni 19.37 kui.

⁹ N tan Yoni, ε ngaxakedenna, naxan findixi ε boden na en ma tɔɔyaan nun mangayaan nun tunnafanni Yesu yi, e bata yi n nasiga Patimɔsi bɔxɔn ma fɔxɔ igen tagi Alaa falana fe ra, n to yi Yesu serɛn bama.

¹⁰ Marigin batu lɔxɔna nde yi, n yi Alaa Nii Sarijanxini, n fala xui gbeen na nde mɛ n xanbi ra, a gbo alo xɔta xuina.

¹¹ A naxa, “I feen naxanye toma, e sɛbɛ, i yi e rasiga dɛnkɛlɛya yama soloferene ma Efɛsi taan nun Simirini taan nun Pɛragama taan nun Tiyatire taan nun Saridesi taan nun Filadɛlifi taan nun Layodise taani.”

¹² N yi n yɛɛ raxɛtɛ na kanni gbɛdeni. N to n yɛɛ raxɛtɛ, n yi xɛma lɛnpun dɔxɔ se solofere to na.

¹³ Na lɛnpu dɔxɔ seene tagi, n yi adamadi maligana nde to. Doma gbeen nagodoxi a ma, xɛma tagi xidin yi xidixi a kanken ma.

¹⁴ A xunna nun a xun sɛxɛne yi fixa alo yɛxɛɛ xabe dugi fixɛna hanma balabalan kɛsɛna, a yɛɛne luxi alo tɛɛ dɛgɛna,

¹⁵ a sanne mayilenma alo sulan tɛɛn na, a xuiin yi gbo alo walan gbeen xuina.

¹⁶ Sare solofere yi a yiifanni, silanfan xɛnxɛn dɛ firin kannu yi minima a dɛ, § a yɛtagin yi mayilenma alo soge xɔlɛna yanyi tagini.

¹⁷ N to a to, n yi bira a san bun ma alo faxa muxuna. A yi a yiifanna sa n fari, a naxa, “I nama

§ 1:16: *Silanfan xɛnxɛn dɛ firin kannu* a fe mato Heburune 4.12 kui. Alaa falan sama silanfanna ma bayo a sɛnbɛn gbo a sɔndɔmɛn nun niin yɛtɛɛn fatama e bode ra, a e kɛjaan fɛsɛfɛsɛ. Efɛsi 6.17 fan mato. Alaa falan findixi silanfanna ra a Nii Sarijanxin xa. Silanfanna, sofane yɛngɛ so dɛgɛmaan na a ra.

gaxu. N tan nan a fəlon nun a rananna ra.

¹⁸ Nii rakisina n tan nan yii. N bata yi faxa nun, koni iki n na n niini han habadan. Sayaan nun laxira dejinna n tan nan yii.

¹⁹ Awa, i naxan toxi, na sebe, naxan ligama iki e nun naxan fama ligadeni.

²⁰ I sare soloferen naxanye toxi n yiifanni, e nun xema lenpu doxo se soloferene, ne bunna ni ito ra: Sare soloferene findixi denkeleya yama soloferene malekane nan na, xema lenpu doxo se soloferene, denkeleya yama soloferene nan yi ne ra.”

2

Falan naxan ti Efesi denkeleya yamaan xa

¹ “A sebe Efesi denkeleya yamaan malekan ma, i naxa: Sare soloferene suxi naxan yiifanni, naxan sigan tima xema lenpu doxo se soloferene tagi, na ito nan falaxi.

² N na i kewanle kolon, i ya wanla nun i ya tunnafanna. N na a kolon yati, a muxu naxine mi rafan i ma. I bata muxune kepaan feselese naxanye a falaxi a xeraan nan e tan na, koni jondi mi a ra, i yi e kolon wule falane ra.

³ I tunnafanxi, i bata toro n ma fe ra, koni i mi tunnaxoloxi i ma.

⁴ Koni mawugana nde n yii e xili ma, i bata i me i ya xanuntenya singen na.

⁵ Nayi, i biraxi sa keli yire matexin naxan yi, na yirena fe xa rabira i ma, i yi i kepaan maxete, i mon yi i ya wali singene de suxu. Xa i mi tin xete, n fama nen i ma, n yi i ya lenpu xema doxo seen ba na.

⁶ Koni i fe fajini ito ligama: na Nikolayiti muxune* kɛwanle rajaxu i ma, naxanye rajaxu n fan ma.”

⁷ “Nba, xa naxan tuli na, Alaa Nii Sarijanxin naxan falama denkeleya yamane xa, a xa na mɛ. Naxan na nɔɔn sɔtɔ, n tinma nɛn a yi siimaya wudi bogin don naxan tixi Alaa nakɔni ariyanna yi.”†

Falan naxan sɛbɛ Simirini denkeleya yamaan ma

⁸ “A sɛbɛ Simirini denkeleya yamaan malekan ma, i naxa: Naxan a fɔlɔn nun a rajanna ra, naxan faxa, a mɔn yi keli sayani, na ito nan falaxi.

⁹ N na i ya tɔrɔn nun i ya yiigelitɔyaan kolon, anu nafulu kanna nan yati ɛ ra. Naxanye a falama a Yahudiyɔn nan e ra, koni a tan mi e ra, n na a kolon ne ɛ rayelefuma kii naxan yi. E findixi Setana salide banxin yamaan nan na.

¹⁰ I nama gaxu i tɔrɔ fe famatɔne ra sese ma. Yinna Manga Setana ɛ tan nde sɛ nɛn kasoon na, alogo a xa ɛ mato, ɛ yi xi fu tɔrɔn sɔtɔ. Ɛ tɔgɔndiya han ɛ sayana, n yi nii rakisin mangaya taxamaseri kɔmɔtin so ɛ xun na.”

¹¹ “Nba, xa naxan tuli na, Alaa Nii Sarijanxin naxan falama denkeleya yamane xa, a xa na mɛ. Naxan na nɔɔn sɔtɔ, sayaan firinden mi na kanna liyɛ mumɛ.”

Falan naxan sɛbɛ Peragama denkeleya yamaan ma

* **2:6:** *Nikolayiti muxune* yi xaranna nde tima na waxatini naxan findixi wulen na, koni e fe mi fa kolonxi iki. † **2:7:** A mato Dunuɔa Fɔlɔn 2.8-9 kui.

12 “A seβε Peragama denkeleya yamaan malekan ma, i naxa: Silanfana xenxen de firin kannan naxan yii, na naxa iki:

13 N na i dɔxɔden kolon, Setanaa manga gbɛden denaxan yi. I kankanxi n xinla ma, i mi i mɛxi n ma denkeleyaan na, hali e n ma sere tɔgɔndiyaxi Antipasi fana lɔxɔn naxan yi e konni Setana dɔxɔdeni.

14 Koni mawugana ndee n yii e xili ma, muxuna ndee i konni naxanye Balami a xaranna suxi, naxan Balaki xaranxi Isirayila kaane rabira kiin ma yulubini sube donna xɔn naxan bata ba saraxan na suxurene xa e nun yalunyaan xɔn.‡

15 Na kiini, muxuna ndee i konna fan yi naxanye fan Nikolayiti muxune xaranna suxi.

16 Nayi, i xun xanbi so i hakeni, xanamu, n fama nen i ma sasa, n yi na muxune yenge n de silanfanna§ ra.”

17 “Nba, xa naxan tuli na, Alaa Nii Sarijanxin naxan falama denkeleya yamane xa, a xa na me. Naxan na nɔɔn sɔtɔ, n Manna donse* luxunxina nde soma nen a yii e nun geme fixena xili nenɛn seβexi naxan ma, muxu yo mi naxan kolon, fɔ naxan a sɔtɔma.”

Falan naxan seβε Tiyatire denkeleya yamaan ma

18 “A seβε Tiyatire denkeleya yamaan malekan ma, i naxa: Alaa Dii Xemen naxan yeen luxi alo tee degena, a sanne mayilenma alo sula xuruxina, a tan naxa:

‡ 2:14: A mato Yatene 31.16 kui. § 2:16: A de silanfanna findixi Alaa falan nan na. * 2:17: Manna donseen findixi donseen nan na Ala yi naxan fima a yamaan ma tonbonni lɔxɔ yo lɔxɔ Nabi Musaa waxatini. Na fe mato Xɔroyaan 16.13-15 nun 16.31 kui.

19 N na i kɛwanle nun i ya xanuntenyaan nun i ya dɛnkɛleyaan kolon i walima muxune xa kii naxan yi e nun i ya tunnafanna. N na a kolon i ya wali dɔnxɛne wuya dangu a singene ra.

20 Koni mawugani ito n yii i xili ma, Yesabele,† ɲaxanla naxan a falama a nabiin nan a tan na, i bata tin na xa n ma walikɛne mayenden, a yi e xaran yalunyaan nun suben donna ma naxan baxi saraxan na suxurene xa.

21 N bata waxatin fi a ma alogo a xa a xun xanbi so a hakeni, koni a mi tin xɛtɛ a yalunyaan fɔxɔ ra.

22 Nanara, n na a rasama nɛn ɲaxankatani. E nun naxanye yalunyaan ligama e bode xɔn, e tɔrɔ kati, xa e mi xɛtɛ e wali ɲaxine fɔxɔ ra.

23 N na a diine faxama nɛn. Dɛnkɛleya yamaan birin yi a kolon a n tan nan muxune miriyane nun bɔɲɛ yi feene fɛsɛfɛsɛma. N na ε tan birin saranma nɛn ε kɛwanle ra.”

24 “Koni ε tan muxu dɔnxɛn naxanye birin Tiya-tire taani, ε tan naxanye mi biraxi xaran ɲaxini ito fɔxɔ ra, naxanye mi Setana ‘wundo fe tilinxine’ kolonxi, e naxan ma fe falama, n mi goron gbɛtɛ dɔxɔma ε xun ma.

25 Naxan ε yii, ε na suxu tun, han n yi fa.

26 Naxan na nɔɔn sɔtɔ, a n sagoon liga han a raɲanna, n sɛnbɛn fima nɛn na ma siyane xun na. Kitabun naxa,

27 a mangaya xɔdɛxɛn ligama nɛn e xun na a mangaya wure dunganna ra, a yi e rayensenɲɛ ayi alo fɛɲɛna.‡

† **2:20: Yesabele** findixi ɲaxanla nde ra naxan yi Alaa muxune yengɛma. A fe mato Mangane Singen 16.31 nun 19.1-2 nun Mangane Firinden 9.22 nun 9.30 kui. ‡ **2:27:** Yaburin 2.9

28 N senben fima a ma nen alo n na a sətəxi n Fafe ra kii naxan yi, n yi tagalan saren fan so a yii.”

29 “Nba, xa naxan tuli na, Alaa Nii Sariḡanxin naxan falama denkeleya yamane xa, a xa na me.”

3

Falan naxan sebe Saridesi denkeleya yamaan ma

1 “A sebe Saridesi denkeleya yamaan malekan ma, i naxa: Alaa Nii soloferene nun a sare soloferene naxan yii, na ito nan falaxi: N na i kewanle kolon, yamaan laxi a ra a i bata nii rakisın sətə, koni faxa muxun nan i ra.

2 Xulun! Senbe dənxen naxan luxi i yi, i na masuxu benun a xa ḡan, amasətə n mi i kewali defexin toxi n ma Ala yetagi.

3 Nba, i xaranna naxan mexi, i yi a sətə, na feen xa rabira i ma, i yi a suxu, i yi i xun xanbi so i hakeni. Xa i mi lu i yeə ra yi, n na i raterenama nen alo muḡadena, i mi n fa waxatin kolonje.

4 Anu, muxuna ndee i konni Saridesi taani naxanye mi e dugine raxəsixi. Ne sigan tima nen n xən dugi fixene yi, amasətə e sariḡan.

5 Naxan na nən sətə, na dugi fixen soma nen, n mi a xinla be Nii Rakisin Kitabun kui mumə. N na n tima a xinla ra nen n Fafe Ala nun a malekane yetagi.”

6 “Nba, xa naxan tuli na, Alaa Nii Sariḡanxin naxan falama denkeleya yamane xa, a xa na me.”

Falan naxan sebe Filadelifi taan denkeleya yamaan ma

7 “A sebe Filadelifi denkeleya yamaan malekan ma, i naxa: Sariḡanna nun Nəndin Kanna nan ito falaxi, Dawudaa deḡinna naxan yii, naxan deen

nabima, muxu yo mi nœ a ragale, naxan dœen nagalima, muxu yo mi nœ a rabiye, na naxa:

⁸ N na i kewanle kolon. A mato, n bata dœen nabi i yeε ra, muxu yo mi nœ a ragale, bayo n na a kolon a i senben mi gbo, anu i n ma falan suxu nen, i mi i me n xinla ra.

⁹ Nba, a mato n naxan ligama Setana salide yamaan muxune ra, na wule falan naxanye e yete yatexi Yahudiyane ra, koni a tan mi e ra. N ne rafama nen e yi e xinbi sin i bun ma, e yi a kolon a n bata i xanu.

¹⁰ Amasoto i to bata n ma yamari falan suxu i yi i tunnafan, n fan yetena i kantanma nen marantan-tan waxatini, naxan fama dunuja muxune birin kejaan fesefesedeni boxon yiren birin yi.

¹¹ N famatōn ni i ra! Naxan i yii, na suxu ken alogo muxu yo nama i ya no soton taxamaseri komotin ba i xunna ma.

¹² Naxan na non soto, n na kanna findima nen senbetenna ra Ala Batu Banxini. A mi fa mine na mumε! N yi n ma Ala nun a taan xinla sebe a ma, Yerusalen nen naxan godoma keli ariyanna yi n ma Ala fema. N na n xili nen naxan fan sebema nen a ma.”

¹³ “Nba, xa naxan tuli na, Alaa Nii Sarijanxin naxan falama denkeleya yamane xa, a xa na me.”

Falan naxan sebe Layodise taan denkeleya yamaan ma

¹⁴ “A sebe Layodise denkeleya yamaan malekan ma, i naxa: N tan nan xili ‘Amina,’* sere tinxinxin nun jondina, Alaa daala birin xun na, n naxa:

* **3:14:** Na bunna nen Yesu nan Alaa falane birin nakamalima.

¹⁵ N na i kewanle kolon. I mi xunbeli, i mi wolon. A yi lan nun, i wolon hanma i xunbeli.

¹⁶ Koni bayo i tɔxɔfilɔxin nan a ra, i mi wolonxi, i mi xunbelixi, n na i ya fe baxunma nen!

¹⁷ Bayo i a falama, i naxa, ‘Nafulu kanna nan n na, n ma nafunla bata gbo ayi, n mako mi fa sese ma.’ Koni i mi a kolon a i tɔrɔxi, a i makininkinin, se mi i yii, danxutɔɔn nan i ra, marabenna i ma.

¹⁸ Nba, n na i kawandima, i xa xema faɟin sara n ma naxan nasensenxi tɛɛn na, alogo i xa findi nafulu kanna ra ɟɔndini. E nun dugi fixene alogo i ragenla nama lu, i yagi. E nun i yeɛn dandan senna alogo i xa seen to.

¹⁹ N na n xanuntenne sɔnna yitama e ra, n yi e xuru. Nayi, i sɔbɛ so, i yi i xun xanbi so i hakene yi.

²⁰ I tuli mati, n tixi dɛɛn na, n na a makɔnkɔnma, naxan na n xuiin mɛ, a yi na rabi, n soma nen na kanna konni, nxu yi nxu dege nxu bode xɔn.

²¹ Naxan na nɔɔn sɔtɔ, n tinma nen na yi dɔxɔ n fema n ma mangaya gbɛdɛni alo n tan fan nɔɔn tixi kii naxan yi, n dɔxɔ n Fafe Ala fema a mangaya gbɛdɛni.”

²² “Nba, xa naxan tuli na, Alaa Nii Sariɟanxin naxan falama denkeleya yamane xa, a xa na mɛ.”

4

Alaa manga gbɛdɛna ariyanna yi

¹ Na xanbi ra, n yi fe gbɛtɛ to, n yi dɛna nde to rabixi ariyanna yi. N fala xui singen naxan mɛ, naxan yi gbo alo xɔta xuina, na yi a fala, a naxa, “Te be, feen naxanye fama ligadeni to xanbi ra, n xa ne yita i ra.”

² Alaa Nii Sarijanxin yi so n yi mafuren! N yi muxuna nde to dɔxi manga gbɛɛni ariyanna yi.

³ A yetagin yi mayilenma alo yasipi gemen nun karinɛliya gemena. Manga gbɛɛn yi rabilinxi sengunna ra naxan yi mayilenma alo emerodi gemena.

⁴ Manga gbɛɛ mɔxɔɔn nun naanin gbɛɛye yi manga gbɛɛn nabilinni, fori muxu mɔxɔɔn nun naanin yi dɔxi naxanye ma e maxidixi dugi fixene yi, xema mangaya kɔmɔti taxamasenne soxi e xun na.

⁵ Kuyen jin masɔxɔnna nun xuine nun galan xuiin yi minima manga gbɛɛni. Lenpu dege gbeen solofere yi dege ma mangaya gbɛɛn yetagi. Alaa Nii soloferene nan yi ne ra.

⁶ Lonna nde yi mangaya gbɛɛn yetagi naxan gbo alo fɔxɔ igena, a fixa alo mato kiken a kilasina.

Dalise naanin yi mangaya gbɛɛn yireni, e nun a rabilinni, naxanye yeeye yi e yetagi nun e xun xanbin ma.

⁷ Dalise singen yi maliga yatan nan na. A firinden tan yi luxi alo turana. Muxun yetagin yi a saxanden ma. A naaninden yi luxi alo singbinna tunganmatɔna.

⁸ Gubugubu sennin nan yi na daliseene keden kedenna birin ma, e yeene yi e fatin yiren birin ma, e yi betin bama kɔɛn nun yanyin birin na, e naxa, “Marigina Ala Senben Birin Kanna sarijan, a sarijan, a sarijan, naxan yi na, naxan na, e nun naxan fama.”

⁹ Naxan dɔxi mangaya gbɛɛni naxan luma habadan, dalise naaninne nema yi binyen nun

xunna kenla nun barikan bire na xa waxatin naxan yi,

¹⁰ na fori muxu mɔxɔɾɛn nun naaninne yi e xinbi sinma nɛn a yɛtagi, e yi a batu, e yi e manga kɔmɔtine woli mangaya gbɛɔɔn yɛtagi, e yi a fala na kanna xa naxan dɔxi manga gbɛɔɔn ma naxan luma habadan, e naxa,

¹¹ “Nxu Marigina, nxɔ Ala, binyen nun xunna kenla nun sɛnbɛn daxa a fi i ma, amasɔtɔ i tan nan seen birin daxi, e taranxi na i sagoon nin, e daxi i sagoon nin.”

5

Kɛdin nun Yɛxɛɛ Diina fe

¹ Naxan yi dɔxi mangaya gbɛɔɔni, n yi kɛdi mafilinxina nde to suxi na yiifanni sɛbenla yi tixi naxan fɔxɔ firinna birin ma. A yi balanxi taxamaseri solofere nan na.

² N yi maleka sɛnbɛmana nde to naxan yi falan tima a xuini texin na, a naxa, “Nde daxa a kɛdini ito taxamasenne kala alogo a xa kɛdi mafilinxin nabi?”

³ Koni muxu yo mi sɔtɔ ariyanna nun bɔxɔ xɔnna ma, hanma bɔxɔn bun ma naxan yi nɔɛ a kɛdin nabiye, hanma a yi a mato.

⁴ N yi wuga kati, amasɔtɔ muxu yo mi sɔtɔ naxan yi daxa a na kɛdin nabi, hanma a yi a mato.

⁵ Nayi, na fonna nde yi a fala n xa, a naxa, “I nama wuga. A mato! Yuda bɔnsɔnna yatan naxan luxi alo salenna naxan maɲingi kelixi Dawuda xabilani, na bata sɛnbɛn sɔtɔ a xa kɛdin nabi e nun a taxamaseri soloferene.”

⁶ Nba, n yi yɛxɛɛ diina nde to tixi manga gbɛdɛn nun dalise naaninne nun fonne tagi. Na Yɛxɛɛ Diin yi luxi alo a kɔɛ raxabaxin nan yi a ra nun. Feri solofere, yɛɛ solofere nan yi a ma, naxanye yi findixi Alaa Nii soloferene ra a naxanye rafa dunuɗa yiren birin yi.

⁷ Naxan yi dɔxi manga gbɛdɛni, Yɛxɛɛ Diin yi sa kɛdi mafilinxin nasuxu na yiifanni.

⁸ A to na rasuxu, dalise naaninne nun fori mɔxɔɗɛn nun naaninne yi e xinbi sin Yɛxɛɛ Diin bun, kondenna yi e keden kedenna birin yii e nun xɛma wuren naxanye yi rafexi wusulanna ra naxan yi findixi yama sariɗanxina Ala maxandi xuiɛ ra.

⁹ E yi bɛti nɛnɛn ba, e naxa,
 “I daxa i yi kɛdi mafilinxin tongo,
 i yi a taxamasenne ba a ma,
 alogo a xa rabi.

Amasɔtɔ i bata yi faxa nun,
 i yi muxune xunba Ala xa i wunla xɔn ma,
 keli bɔnsɔnne birin nun xuiɛ birin
 nun yamane birin nun siyane birin yi.

¹⁰ I yi e findi en ma Alaa mangayaan muxune nun a saraxaraline ra,
 e mangayaan ligama nɛn bɔxɔn xun na.”

¹¹ N yi a matoma waxatin naxan yi, n maleka wuyaxi xuiɛn mɛ daliseene nun fonne nun manga gbɛdɛn nabilinni, e xasabin yi sigɛ han wuli wuli wuyaxi naxan mi yi yatɛ.

¹² E yi bɛtin bama, e yi e xuiɛni te, e naxa,
 “Yɛxɛɛ Diin naxan bata yi faxa nun,
 na daxa a xa sɛnbɛn nun nafunla
 nun xaxinla nun fangan nun xunna kenla

nun binyen nun tantunna sətə!”

¹³ Daliseene birin kore xənna nun bəxə xənna ma e nun bəxən bunni, e nun naxanye birin fəxə igeni, n yi daala birin xuiin məma, e bətin bama, e naxa, “Naxan dəxi manga gbədəni

e nun Yexex Diina,

tantunna nun xunna kenla

nun binyen nun sənben xa fi ne nan ma habadan!”

¹⁴ Dalise naaninne yi a fala, e naxa, “Amina.”
Fonne yi e xinbi sin, e yi Ala batu.

6

Taxamasenne fe

¹ Na xanbi ra, n yi Yexex Diin to na taxamaseri soloferena nde keden nabiyə, n yi dalise naaninna nde keden xuiin mə, a xuiin luxi alo kuye sarinna, a naxa, “Fa be!”

² N yi soo fixən to. Naxan yii dəxi a fari, xanla yi suxi na yii. E yi mangaya kəməti taxamasenna so a xun na. A siga nə sətən xunna kenli, alogo a xa sa nəən ti.

³ A to taxamasenna firinden nabi, n yi daliseen firinden xuiin mə, a naxa, “Fa be!”

⁴ Soo gbete yi mini naxan yi gbeeli alo tenna. Naxan yi dəxi a fari, dunuḡa muxune bəḡe xunbenla kala sənben yi so na yii alogo muxune xa e bode faxa, silanfan kuye gbeen yi so a yii.

⁵ A to taxamaseri saxanden nabi, n yi daliseen saxanden xuiin mə a falə, a naxa, “Fa be!” N yi soo fəren to. Naxan yi dəxi a fari, sikeela yi suxi na yii.

⁶ N yi xuina nde mə dalise naaninne tagi alo fala xuina, a naxa, “Ligaseen yə keden maala ra soge keden saranna ra. Ligaseen yə saxan fundenna

ra soge keden saranna ra. Koni i nama turen nun manpaan tan kala.”

⁷ A to a taxamaseri naaninden nabi, n yi dalise naaninden xuiin mɛ a falɛ, a naxa, “Fa be!”

⁸ N yi soo fati ɲɔxɔndedɛ ramaan to. Naxan yi dɔxi a fari, na yi xili nɛn sayana. Laxira yi biraxi a fɔxɔ ra. Bɔxɔni taxunxin dɔxɔde naaninna ra, na kedenna halagi sɛnbɛn yi so e yii silanfanna nun fitina kamɛn nun fitina furen nun burunna sube xajɛne xɔn.

⁹ A to taxamasenna suulunden nabi, muxun naxanye bata yi faxa Alaa falan nun a sereyana fe ra, n yi ne niine yɛlɛnne to saraxa ganden bun ma.

¹⁰ E yi gbelegbele, e naxa, “Marigi sariɲanxina, ɲɔndin kanna, i mɔn buma han waxatin mundun yi benun i xa kitin sa, i yi nxu faxa feen saran dunuɲa muxune ra?”

¹¹ Doma fixɛn yi so e keden kedenna birin yii. A yi fala e xa, a e xa e matabu waxatidi singen han e walikɛ bodene nun e ngaxakedenne birin xasabin yi dɛfe naxanye faxama alo e tan.

¹² A to taxamasenna senninden nabi, n ni ito nan to: Bɔxɔn yi xuruxurun kati! Sogen yi fɔrɔ alo kasa dugina. Kiken fan yi gbeeli alo wunla,

¹³ kore xɔnna sarene yi yolon bɔxɔni, alo foye gbeen na xɔdɛn binla yigisan a bogine yi yolon.

¹⁴ Kore xɔnna yi tunun alo kɛdin na mafilin, geyane nun fɔxɔ ige tagi bɔxɔne birin yi ba e funfuni.

¹⁵ Na xanbi ra, dunuɲa mangane nun a kuntigine nun sofa kuntigine nun nafulu kanne nun sɛnbɛ kanne nun muxun birin, konyine nun

xorone birin, ne yi sa e luxun faranne nun geya yinle ra.

¹⁶ E lu a fale geyane nun gemene xa, e naxa, “E bira nxu fari! Naxan manga gbedeni, e nxu luxun na nun Yexee Diina xolon bun.

¹⁷ Amasoto e xolo loto gbeen bata a li, nde noe tiye a yetagi?”

7

Taxamasenna yi sa denkeleya yamaan ma

¹ Na xanbi ra, n yi maleka naanin to tixi dununa tongon naaninne ma. Boto xonna foye naaninne yi suxi e yii, alogo foye yo nama mini boto xonna xun ma, hanma foto igena hanma wudine xun ma.

² N yi maleka gbete to fe, keli sogeteden binni, habadan Alaa taxamasenna yi suxi naxan yii. Boto xonna nun foto igen toso senben so maleka naaninna naxanye yii, a yi sonxo ne ma, a naxa,

³ “E nama fe jaxin liga boto xonna ra singen hanma foto igena hanma wudine han en yi taxamasenna sa en ma Alaa walikene tigi ra.”

⁴ Nba, Alaa taxamasenna sa naxanye tigi ra, n yi na xasabin me, muxu wuli keme muxu wuli tonge naanin e nun naanin keli Isirayila bansonne birin yi:

⁵ Taxamasenna yi sa muxu wuli fu nun firin ma

Yuda bansonni,

Ruben bansonna,
muxu wuli fu nun firin,
Gadi bansonna,
muxu wuli fu nun firin,

⁶ Aseri bansonna,
muxu wuli fu nun firin,

Nafatali bɔnsɔnna,
 muxu wuli fu nun firin,
 Manase bɔnsɔnna,
 muxu wuli fu nun firin,
⁷ Simeyɔn bɔnsɔnna,
 muxu wuli fu nun firin,
 Lewi bɔnsɔnna,
 muxu wuli fu nun firin,
 Isakari bɔnsɔnna,
 muxu wuli fu nun firin,
⁸ Sabulon bɔnsɔnna,
 muxu wuli fu nun firin,
 Yusufu bɔnsɔnna,
 muxu wuli fu nun firin,
 Bunyamin bɔnsɔnna,
 muxu wuli fu nun firin taxamasenna yi naxanye
 ma.

Yama gbeena Ala yɛtagi

⁹ Na xanbi ra, n yi yama gbeen to naxan xasabin mi yi yate, sa keli siyane birin nun bɔnsɔnne birin nun yamane birin nun xuine birin yi. E yi tixi manga gbɛɗɛn nun Yɛxɛɛ Diin yɛtagi, doma fixɛn nagodoxi e ma, tugu dɛɛne suxi e yii.

¹⁰ E yi e xuini te, e naxa,
 “Kisina en ma Ala nan yii naxan dɔxi manga gbɛɗɛni e nun Yɛxɛɛ Diina.”

¹¹ Malekane birin yi tixi manga gbɛɗɛn nun fonne nun dalise naaninne rabilinni, ne yi bira manga gbɛɗɛn yɛtagi, e yɛtagine yi lan bɔxɔn ma, e yi Ala batu,

¹² e naxa,
 “Amina! Tantunna nun binyen nun fe kolonna nun barika biran

nun xunna kenla nun senben
 nun fangan xa lu en ma Ala xa
 habadan han habadan! Amina.”

¹³ Na fonna nde yi n maxodin, a naxa, “Doma fixen nagodoxi ndee ma itoe ra? E kelixi minen yi?”

¹⁴ N yi a yabi, n naxa, “N fafe, i tan nan na kolon.”
 A yi a fala n xa, a naxa, “Muxune nan e ra naxanye bata dangu naxankata waxati gbeeni. E bata e domane xa, e yi e rafixa Yexee Diin wunli.”

¹⁵ Nanara, e tixi Alaa manga gbeden yetagi,
 e a batu yanyin nun kosen na a Batu Banxini.
 Naxan dɔxi manga gbedeni,
 na e yigiyama nen a konni.

¹⁶ Kamen mi fa e suxe sonon,
 min xonla mi fa e suxe sonon,
 sogen mi fa e ganje sonon,
 kuye wolon yo mi mine e ma,

¹⁷ amasoto Yexee Diin naxan manga gbedeni,
 na e masuxuma nen
 alo xuruse rabana,
 a yi ti e yee ra,
 siga siimaya tigi igene yi,
 Ala yi e yee gene birin fitan
 e yee ra yi.

8

Taxamasenna soloferedena fe

¹ Yexee Diin to taxamasenna solofereden nabi,
 kore xonna yi madundu han waxatidi.

² N yi maleka solofere to tixi Ala yetagi, xota
 solofere yi so ne yii.

³ Maleka gbɛɛ yi fa saraxa ganden yɛtagi, wusulan gan se xɛma daxin suxi a yii. E wusulan gbegebe so a yii a gan daxin na, sa yama sariɲanxine birin ma maxandi xuine fari, a yi ne gan saraxa ganden xɛma daxin fari manga gbɛɛn yɛtagi.

⁴ Wusulanna tutin nun yama sariɲanxina Ala maxandi xuine yi te, keli malekan yii siga Ala yɛtagi.

⁵ Na xanbi ra, malekan yi wusulan gan seen tongo, a yi a rafe saraxa ganden tɛɛn na, a yi a woli bɔxɔni. Galan xuiin nun xuine nun kuyenɲin masɔxɔnna yi mini, bɔxɔn yi xuruxurun.

Xɔta naanin singene yi fe

⁶ Nayi, xɔta soloferene yi maleka soloferen naxanye yii, ne yi keli xɔtane fedeni.

⁷ Maleka singen yi a gbee xɔtaan fe. Balabalan kɛɛn nun tɛɛn nun wunla basanxin yi fa bɔxɔxɔnna fari. Bɔxɔni taxunxin dɔxɔde saxanna ra, na kedenna yi gan, e nun a wudine nun a sɛxɛ xindene birin.

⁸ Malekan firinden yi a xɔtaan fe. Gɛmɛ gbeena nde yi sin fɔxɔ igeni naxan yi gbo alo geyaan ganmatɔna. Fɔxɔ igene yitaxunxin dɔxɔde saxanna ra, na kedenna yi findi wunla ra,

⁹ daliseen naxanye birin yi ɲɛɲɛ na fɔxɔ igeni, ne yi faxa, mɛnna kunkine fan yi kala.

¹⁰ Malekan saxanden yi a gbee xɔtaan fe. Sare gbeen ganmatɔn yi keli kore, a ganma alo xaye raxidi dɛgɛna. Baane nun tigine birin yitaxunxin dɔxɔde saxanna ra, saren yi bira na keden yi.

11 Na saren yi xili nen, “Se Xolena.” Na igene yi xolo ayi, muxu wuyaxi yi faxa na ige xolen mindeni.

12 Malekan naaninden yi a gbee xotaan fe. Sogen nun kiken nun sarene yitaxunxin dɔxode saxanna ra, na kedenna yi yidimi, alogo na yatɛn ɲɔxɔn xa ba e dɛgen na. Na kenenna ɲɔxɔn yi ba yanyin nun kɛɛn kenenna ra.

13 Nba, n yi fe gbete to, n singbinna nde fala ti xuiin me, a yi foyeni kore, a naxa, “Gbalona, gbalona, gbalon bɔxɔ xonna muxune xa, maleka saxanna bonne na e xotane fe waxatin naxan yi.”

9

Xotaan suulunden yi fe

1 Malekan suulunden yi a xotaan fe. N yi saren* to keɛ kore, a bira bɔxɔni, yili ɲaxi tilinxin deɲinna yi so a yii.

2 A yi yili ɲaxin dɛɛn nabi, tutin yi te a kui alo sulun gbeen tɛɛn tutina. Na yi sogen nun kuyeni fɔrɔ.

3 Tuguminne yi mini tɛɛn tutini e xuya ayi bɔxɔn ma, senben yi so ne yii alo tanle bɔxɔn ma.

4 A yi fala e xa a e nama seɛene halagi bɔxɔn ma, hanma se xinde yo hanma wudine fɔ adamadiine tun, Alaa taxamasenna mi naxanye tigi ra.

5 E mi yi daxa e muxune faxa koni e xa e ɲaxankata kike suulun. E yi sɔxolen naxan tima muxune ma, na yi luxi nen alo tanla na muxun xin.

* **9:1: Sareni** ito findixi malekana nde taxamasenna ra alo Lankenemayaan 12.4.

⁶ Na ɓɔxɔne yi, muxune sayaan fenma nɛn koni e mi a toma. Sayaan xɔnla e suxuma nɛn han, koni sayana a gima nɛn e ma.

⁷ Na tuguminne yi luxi nɛn alo soon naxanye yitɔnxi yɛngɛ so xinla ma. Mangaya kɔmɔti taxamasenna e xunna alo xɛmana, e yɛtagine luxi alo muxun yɛtagina.

⁸ E xun sɛxɛne luxi alo jɔaxanle xun sɛxɛna. E jɔinne luxi alo yatan jɔinna.

⁹ E xanle yi e kanken ma alo yɛngɛ so seen kanke masaan wure daxina. E gabutɛne xuiin luxi alo soo wuyaxin na xidi wontorone ra, e yi e gi siga yɛngɛni.

¹⁰ E xunle luxi alo tali xunla. Xirinna yi e xunla nan na naxan muxune sɔxɔɛma han kike suulun.

¹¹ Yili Naxin Malekan nan yi e xun na e mangan na, naxan xili Heburu xuini, Abadɔn. Girɛki xuiin tan yi, a xili nɛn, Apoliyon. Na bunna nɛɛn, “Halagi Tiina.”

¹² Gbalo singen bata dangu. Gbalo firin mɔn luxi.

Xɔtaan senninden yi fe

¹³ Malekan senninden yi a xɔtaan fe. N yi xuina nde mɛ keli saraxa gande xɛma daxin feri naaninne binni naxan yi Ala yɛtagi.

¹⁴ Xɔtaan senninden yi malekan naxan yii, a yi a fala na xa, a naxa, “Malekan naaninna naxanye xidixi Yufareti baa gbeen dɛ, ne fulun.”

¹⁵ Na maleka naaninna naxanye yi yitɔnxi na waxatin nun ɓɔxɔn nun kiken nun jɛɛn ma, ne yi fulun alogo dunuɔa muxune yitaxunxin dɔxɔde saxanna ra, e xa na kedenna faxa.

16 Yɛngɛ soon naxanye yi soone fari, muxu wuli mɔxɔɲɛn dɔxɔde wuli fu. N na xasabin nan mɛxi.

17 Na fe toon kui, n soone nun soo ragine to na kiini: E kanke masane yi gbeeli alo tɛɛna, e mamiloxi alo safiri gɛmɛna, e ɲɛri fuɲiramana alo dole tɛɛ fuɲina. Soone xunne luxi alo yata xunna, tɛɛn nun tutin nun dole tɛɛn yi minima e dɛ.

18 Dunuɲa muxune birin yitaxunxin dɔxɔde saxanna ra, na kedenna yi faxa na ɲaxankata saxanne xɔn, tɛɛn nun tutin nun dole tɛɛn naxanye yi minima e dɛ.

19 Amasɔtɔ soone sɛnbɛn yi e dɛɛn nun e xunla nin. E xunle yi luxi alo saɲine. E xunne na, e muxune maxɔlɔma naxanye ra.

20 Na gbalone mi muxun naxanye faxa, ne mi xɛtɛ e yii fɔxɔn batu feen fɔxɔ ra e mi ɲinanne kiin yiba hanma suxure xɛma daxina hanma a sula daxina hanma a gɛmɛ daxina hanma a wudi daxina naxanye mi seen toma, e mi fe mɛma, e mi nɔɛ sigan tiyɛ.

21 E mi xɛtɛ e muxu faxan nun e kɔɛrayaan nun e yanga suxun nun e muɲan fɔxɔ ra.

10

Malekan nun kɛdi xurina fe

1 N yi maleka sɛnbɛma gbɛtɛ to godɛ keli ariyanna yi, kundaan filinxi a ma alo dugina, sengunna rabilinxi a xunna ma. A yɛtagin mayilenma alo sogena, a sanne yi tɛɛn yiyani alo tɛɛ sɛnbɛtɛnne.

2 Kɛdi mafilinxi xuridin nabixin yi suxi a yii. A yi a yiifari ma sanna ti fɔxɔ igeni, a kɔmɛnna xaren na.

³ A sɔnxɔ xuini te alo yatan wurundun xuina. A to a xuini te, kuye sarin soloferene yi e xui ramini.

⁴ E yi naxan falama, n yi nɔɛ na sɛbɛ nɛn nun, koni n yi fala xuina nde mɛ keli kore, a naxa, “Kuye sarin soloferene naxan falama, na ramara wundoni, i nama a sɛbɛ!”

⁵ Na xanbi ra, n malekan naxan to tixi fɔxɔ igen nun xaren ma, na yi a yiifanni te kore xɔnna ma.

⁶ A yi a kɔlɔ habadan Ala xinli, naxan kore xɔnna nun bɔxɔ xɔnna nun fɔxɔ igen daxi e nun e yi seene birin. Malekan yi a fala, a naxa, “A mi fa buma sɔnɔn!”

⁷ Koni maleka solofereden na a xɔtaan fe waxatin naxan yi, Alaa wundo fe ragidixin kamalima nɛn nayi alo a rali a nabine ma kii naxan yi, a walikɛne.”

⁸ Nba, n fala xuiin naxan mɛ a singeni keli kore, na mɔn yi falan ti n xa, a naxa, “Siga, i sa kɛdi rabixin tongo na malekan yii naxan tixi fɔxɔ igen nun xaren ma.”

⁹ N yi n maso malekan na, n yi a fala a xa, a xa kɛdi mafilinxi xuridin so n yii. A yi a fala n xa, a naxa, “A tongo, i yi a ragerun, a ɲaxunma ayi nɛn i dɛ alo kumina, koni a i kuiin nafema nɛn xɔlɛn na.”

¹⁰ N yi kɛdi mafilinxi xuridin tongo malekan yii, n to a raso n dɛɛ, a yi ɲaxun n dɛɛ alo kumina, koni n to a ragodo n kuini, n kuiin yi rafe xɔlɛn na.

¹¹ Na xanbi ra, e yi a fala n xa, a n mɔn xa nabiya falane ti lan yamane nun siyane nun xuine nun mangane ma.

11

Sere firinne

¹ Awa, e yi xayen so n yii naxan yi luxi alo tamina se maliga seen na, a naxa, “Keli, i yi Ala Batu Banxin nun saraxa ganden maliga e nun muxun naxanye Ala batuma a kui.

² Koni hali i mi Ala Batu Banxin sansan kuiin tan maliga, na lu na. Amasɔtɔ na bata so siyane yii naxanye Taa Sariɲanxini bodonma han kike tonge naanin e nun firin.

³ N nan n sere firinne rasigama nɛn nabiya falane ralideni kasa dugine ragodoxi naxanye ma sununa fe ra, xi wuli keden xi kɛmɛ firin xi tonge sennin.”

⁴ Na sere firinne findixi oliwi wudi firinne nun lɛnpune dɔxɔ se firinne nan na naxanye tixi bɔxɔn birin Marigin yɛtagi.

⁵ Muxu yo wa fe ɲaxin naba feni e ra, tɛɛn minima nɛn e dɛ, a yi e yaxune halagi. Muxu yo wa fe ɲaxin naba feni e ra, fɔ na kanna xa faxa na kii nin.

⁶ Kore xɔnna balan sɛnbɛna e ra alogo tulɛn nama fa e nɛma nabiya falane tiyɛ waxatin naxan yi. Igene maxɛtɛ sɛnbɛn fan e ra wunla ra, e mɔn yi fitinan sifan birin nadin dunuɲa muxune ma, e na wa a xɔn waxati yo yi.

⁷ E nɛma yelin e sereyaan bɛ waxatin naxan yi, sube magaxuxin naxan tema yili ɲaxin kui, na e yɛngɛma nɛn, a yi e nɔ, a yi e faxa.

⁸ E binbine yi lu saxi taa gbeen yama malandeni, muxune e Marigin gbangban wudin ma taan naxan yi. Na taan luxi nɛn alo Sodoma hanma Misiran.

⁹ Yamane nun bɔnsɔnne nun xuine nun siyane birin e binbine toma nɛn han soge saxan e nun a tagi. E mi tinɲɛ ne xa maluxun.

¹⁰ Dunuḡa muxune seḡwama nen muxu firinni itoe faxa feen na, e ḡaxan, e sanbane rasiga e bode ma amasəto na nabi firinne bata yi muxune ḡaxankata bəxə xəḡna fari.

¹¹ Koni na soge saxan e nun a tagiin na dangu, niin soma nen e yi fata Ala ra, e yi keli. Naxanye birin e toma, ne gaxuma nen kati.

¹² E yi xui gbeena nde me kore naxan yi a falama, a naxa, “E te be.” E yi te kore kundani, e yaxune yeε xəri.

¹³ Na waxatin yeteni, bəxən yi xuruxurun gbeen ti. Taani taxunxin dəxəde fuun na, na keden yi kala. Muxu wuli solofere yi faxa na bəxə xuruxurunni. Muxun dənxeḡe yi gaxu, e yi Ala tantun naxan kore.

¹⁴ Gbalon firinden bata dangu, koni a saxanden famatəḡn ni i ra.

Xətaan soloferedena

¹⁵ Maleka solofereden yi a xətaan fe. Fala xui gbeene yi keli kore, e naxa,
“Dunuḡa mangayaan bata findi
en Marigin nun a Muxu Sugandixin gbeen na,
a mangayaan ligama a xun na nen
habadan han habadan!”

¹⁶ Fori məxəḡen nun naaninna naxanye yi dəxi e manga gbədəne yi Ala yetagi, ne yi e xinbi sin a bun ma, e yetagine yi lan bəxən ma, e yi a batu.

¹⁷ E naxa,
“Marigina Ala seḡben Birin Kanna,
naxan na, naxan yi na a fələni!
Nxu bata barikan bira i xa
bayo i bata i seḡbe gbeen nawali,
i ya mangayaan tixi naxan na.

18 Siyane bata yi xəlɔ,
 koni i ya xəlɔn yi fa,
 faxa muxune makiti waxatin yi a li,
 i yi i ya walikɛne saranna fi,
 i ya nabine, muxu sariɲanxine,
 e nun naxanye gaxuxi i xinla yɛɛ ra,
 muxudin nun muxu gbeena,
 i yi ne halagi
 naxanye bɔxɔn halagima.”

19 Ala Batu Banxin naxan ariyanna yi, na yi rabi.
 N yi a Layiri Kankiraan* to Ala Batu Banxini. Na
 xanbi ra, kuyen ɲin masɔxɔnna nun xuine nun
 galan xuiin yi mini, bɔxɔn yi xuruxurun, bala-
 balan kɛsɛne yi yolon han!

12

Naxanla nun ninginangana fe

1 Taxamaseri gbeena nde yi mini kore: ɲaxanla*
 maxidixin sogeni, kiken a sanna bun ma, man-
 gaya kɔmɔti taxamasenna soxi a xun na sare fu
 nun firin yi naxan ma.

2 A fudikanna nan yi a ra, a gbelegbelema dii
 barin sɔxəlɛni.

3 Taxamaseri gbɛtɛ yi mini kore: Ninginanga
 gbeeli gbeen† nan yi na ra, xun solofere yi a ma e
 nun feri fu, mangaya kɔmɔti taxamasenna yi soxi
 a xun soloferene birin na.

* **11:19:** **11.19Layiri Kankirana** fe mɔn sɛbɛxi Xɔrɔyaan
 25.10-22 kui. * **12:1:** Fe tooni ito fɔlɔxina, **ɲaxanli** ito findixi
 Yesu nga nan na. Koni falatide 12,17 kui, a bɔnsɔnna yi findi
 denkeleya yamaan na. Yanyina nde, a findixi denkeleya yamaan
 maligan na fe toon kui. † **12:3:** **Ninginangan** findixi Setana
 misaala nan na.

⁴ Sarene‡ yitaxunxin dɔxɔde saxanna ra, a yi na keden bandun kore a xunla ra, a yi e rayolon bɔxɔni. Naxanla naxan yi diin barima, ninginangan yi sa ti na yetagi alogo a xa a diin don a na a bari waxatin naxan yi.

⁵ Naxanla yi dii xemɛn bari, naxan mangaya xɔdɛxɛn ligama siyane birin xun na a manga wure dunganna ra. Koni a dii xemɛn yi rate kore Ala nun a manga gbɛdɛn fɛma.

⁶ Naxanla yi a gi, a siga tonbonni Ala denaxan yitɔnxi a xa, alogo a xa sa balo na han xi wuli keden kemɛ firin xi tonge sennin.

⁷ Nayi, yɛngɛ gbeen yi keli kore xɔnna ma. Malekan Mikeli nun a malekane yi na ninginangan yɛngɛ. Ninginangan nun a malekane fan yi yɛngɛn soma.

⁸ Koni a mi nɔ sɔtɔ, dɔxɔde mi fa lu e xa kore xɔnna ma.

⁹ E yi ninginanga gbeen woli bɔxɔni, sari fonna, naxan xili Yinna Mangana hanma Setana, naxan dunɔɔna muxune birin mayendenma. E nun a malekane birin yi rawoli ayi bɔxɔ xɔnna ma.

¹⁰ Nayi, n yi fala xui gbeena nde mɛ keli kore, a naxa,

“Iki, en ma Alaa kisin nun a sɛnbɛn
nun a mangayaan waxatin bata a li,
e nun a Muxu Sugandixina sɛnbɛna.

Amasɔtɔ en ngaxakedenne kansun muxun bata
woli bɔxɔni,

naxan yi e kansunma kɔɛɛn nun yanyin na
en ma Ala xa.

‡ **12:4: Sareni** itoe findixi malekane taxamasenne ra. Setana bata malekana ndee ramurute Ala ma, e yi godo bɔxɔni e findi jinanne nun yinnane ra.

11 E yi a nɔ Yεxεε Diin wunla
nun e sereya falan xɔn,
e mi e yeεε niin natanga,
e tin sayaan ma.

12 Nanara, ε tan naxanye kore xɔnna ma,
ε sεwa.
Koni gbalon bɔxɔ xɔnna nun fɔxɔ igen xa,
bayo Yinna Manga Setana xajεxin bata godo ε
fεma,
amasɔtɔ a kolon a waxati xunkuye mi a xa.”

13 Ninginangan to a to, a bata rawoli ayi bɔxɔn
ma, jaxanla naxan dii xεmεn bari, a yi na sagatan
fɔlɔ.

14 Nayi, gubugubune yi so jaxanla yii alo
singbin gbeen gubugubune alogo a xa tungan a siga
han dεnaxan sa yitɔnxi a xa tonbonni, a sa baloma
dεnaxan yi jεε saxan e nun a tagi, a yi tanga sajin
ma.

15 Nayi, sajin yi igen baxun jaxanla fɔxɔ ra alo
baana, alogo baan walanna xa a xali.

16 Koni bɔxɔ xɔnna yi jaxanla mali, a yi rabi, a yi
igen min ninginangan naxan baxun jaxanla fɔxɔ
ra.

17 Ninginangan yi xɔlɔ jaxanla ma kati! A yi
siga jaxanla bɔnsɔn dɔnxεne yεngεdeni, naxanye
Alaa yamarine suxuma, e nun naxanye Yesu a fe
sereyaan bama.

18 Ninginangan yi sa ti fɔxɔ igen dε.

13

Sube magaxuxi firinne fe

¹ Nba, n yi sube magaxuxina* nde to tɛ fɔxɔ igen xɔrɛ ra, xun solofere, feri fu a ma. Mangaya kɔmɔti taxamasenne soxi a feri fune ra, Ala rayelefu xinla nde sebɛxi a xunne birin ma.

² N sube magaxuxin naxan to, na yi maliga burunna ɲarin nan na, a sanne yi luxi alo kanko gbeen sanne. A dɛɛn luxi alo yatan dɛna. Ninginangan yi a sɛnbɛn nun a manga gbɛdɛn nun nɔ gbeen so a yii.

³ N yi a xunna nde to, na yi luxi alo e na a maxɔlɔ gbeen ti naxan a faxɛ, koni na yiren bata yi bari. Dunuɲa muxune birin yi kabɛ gbeen ti sube magaxuxini ito ma, e bira a fɔxɔ ra.

⁴ Muxun birin yi ninginangan batu amasɔtɔ a bata yi sɛnbɛn so sube magaxuxin yii. E yi sube magaxuxin batu, e naxa, “Nde luxi alo sube magaxuxini ito, nde nɔɛ a yɛngɛ?”

⁵ Waso falan nun marayelefu falan ti fena Ala ma, na sɛnbɛn yi sa sube magaxuxin dɛ, fe ɲaxin naba sɛnbɛn yi so a yii kike tonge naanin e nun firin.

⁶ A yi Ala rayelefu fɔlɔ, a lu a xili kalɛ e nun Ala dɔxɔdena e nun naxanye birin ariyanna yi.

⁷ Yama sariɲanxin yɛngɛ sɛnbɛn yi so a yii, alogo a xa e nɔ. Sɛnbɛn yi so a yii bɔnsɔnna birin nun yamane birin nun xuine birin nun siyane birin xun na.

⁸ Dunuɲa muxune birin e xinbi sinma nɛn a bun ma, naxanye birin xili mi sebɛxi Yɛxɛɛ Diina Nii

* **13:1: *Sube magaxuxin*** findixi yamanan manga gbeen sɛnbɛn misaala ra na waxatini. Yamanan manga gbeen yi dɛnkeleya muxune ɲaxankatama. A mɔn findɛ to dunuɲa mangane sɛnbɛ ɲaxin misaala ra.

Rakisin Kitabun kui xabu dunuƙa da waxatini, naxan bata yi faxa nun e fe ra.

⁹ Nba, xa naxan tuli na, a xa a tuli mati.

¹⁰ Xa kasorasaan nagidixi naxan ma, na sama nɛn kasoon na yati.

Xa sayaan nagidixi naxan ma silanfanna ra, na faxama nɛn silanfanna ra yati.

Nanara, yama sariƙanxin lan e xa e tunnafan e tɔgɔndiya.

¹¹ Nba, n yi sube magaxuxi gbɛɛ† to minɛ bɔxɔni. Feri firin yi a ma, ne luxi alo Yɛxɛɛ Diin fenne, koni a yi falan tima alo ninginangana.

¹² A yi sube magaxuxi singena nɔɔn birin nawalima a ƙɔxɔni, a yi a liga bɔxɔn nun a muxune birin yi e xinbi sin na sube magaxuxi singen bun ma, naxan maxɔɔde ƙaxin bata yi bari.

¹³ Sube magaxuxi firindeni ito yi kabanako taxamasenne ligama, a yi tɛɛn nagodo bɔxɔn ma muxune yɛtagi keli kore.

¹⁴ Sɛnbɛn naxan so a yii a xa kabanako taxamasenne raba sube magaxuxi singen ƙɔxɔni, na yi dunuƙa muxune mayenden, a yi a fala dunuƙa muxune xa a e xa sube magaxuxi singen sawuran nafala e suxuren na suben naxan bata yi maxɔɔ silanfanna ra, a yi bari.

† **13:11: *Sube magaxuxi gbɛɛ*** findixi mangane seri batune misaala ra. Na waxatini, yamanan manga gbeen yi batuma alo alana nde. Naxanye findixi yamanan manga gbeen sawurane ki muxune ra, ne sɛnbɛn misaala nan sube magaxuxi firindeni ito ra. Ne nan yi katama yamanan muxune birin xa mangan batu alo ala, anu, dɛnkeleya muxune mi yi nɔɛ na ligɛ. A finde to dunuƙa mangane seri batune fan misaala ra.

¹⁵ Sɛnbɛn yi so sube magaxuxi firinden yii alogo a xa niin bira sawurani, alogo na sawuran xa falan ti, a mɔn xa muxune faxa naxanye mi e xinbi sinma sawuran bun ma.

¹⁶ A yi a liga a muxune birin xa karahan taxamasenna yi lu e birin yiifanna ma hanma e tigi ra, muxudin nun muxu gbeena, nafulu kannanun yigelitɔna, xɔrɔn nun konyina.

¹⁷ Muxu yo mi nɔɛ seen sarɛ hanma e seen mati xa na taxamasenna mi a ma, sube magaxuxin xinla hanma a xinla taxamasenna xasabina.

¹⁸ Fɔ xaxinla xa sɔtɔ nɛn feni ito yi. Xa naxan xaxili na, na kannanun sube magaxuxin xinla taxamasenna xasabini ito yatɛ ki faji, a yi a bunna fala, amasɔtɔ xɛmɛna nde xinla nan a bunna ra, a tan ni i ra: kɛmɛ sennin tonge sennin e nun sennin.‡

14

Muxu xunbaxine betina

¹ Nba, n mɔn yi Yɛxɛɛ Diin to tixi Siyon Geyaan fari, e nun muxu wuli kɛmɛ wuli tonge naanin wuli naanin nan yi a ra a xinla nun a Fafe xinla yi sɛbɛxi naxanye tigi ra.*

‡ **13:18: 666:** Ndee laxi a ra fa fala na yatɛn findixi wundo taxamasenna nan na lan Romi taan manga gbeen xinla ma naxan xili Nero. Heburu xuiin nun Gireki xuiin sɛbelidine keden kedenna birin yi lanxi yatɛna nde ma mɛn kaane gbee wundo kiini. Muxun na mangan xinla tongo, a yi a xinla sɛbelidine yatɛne sa e bode ma, na malanxin lanma kɛmɛ sennin tonge sennin e nun sennin nan ma. Mɛn kaane miriyani, solofere nan yatɛ kamalixin na. Sennin fan yi a yita fa fala, na muxuna fe mi kamalixi. * **14:1:** A mato Lankɛnɛmayaan 7.4-8 kui.

² N yi fala xuina nde mɛ keli kore, naxan yi luxi alo ige walan gbeen xuina alo kuyen sarin xui gbeena. N fala xuiin naxan mɛ, na yi luxi nɛn alo kondon maxane nan yi kondon maxani.

³ E yi bɛti nɛnɛn bama manga gbɛdɛn nun dalise naaninne nun fonne yɛtagi. Muxu yo mi yi nɔɛ a maxaranɲɛ na bɛtin ma fɔ na muxu wuli kɛmɛ wuli tonge naanin wuli naaninna naxanye yi xunbaxi bɔxɔ xɔnna fari.

⁴ Ne nan mi e yɛtɛ raxɔsi naxanle xɔn, e sarijan. E yi biraxi Yɛxɛɛ Diin fɔxɔ ra a na yi siga dɛdɛ. E bata yi xunba muxune tagi e lu alo bɔxɔn bogise singe fajin naxanye fima Ala nun Yɛxɛɛ Diin ma.

⁵ Wule falan mi yi minima e dɛ mumɛ! Fɛ yo mi yi e ra.

Maleka saxanne fe

⁶ Nba, n yi maleka gbɛtɛ to tugaɲɲɛ kore xɔnna ma. Habadan Xibaru Fajin falana a yii, a a ralima dunuɲa muxune ma, e nun siyane nun bɔnsɔnne nun xuine nun yamane birin.

⁷ A yi a falama a xuini texin na, a naxa, “Ɛ gaxu Ala yɛɛ ra, ɛ yi binyen fi a ma, amasɔtɔ a kiti sa waxatin bata a li. Ɛ a batu, a tan naxan kore xɔnna nun bɔxɔ xɔnna nun fɔxɔ igen nun ticine daxi.”

⁸ Malekan firinden yi fa a fɔxɔ ra, a naxa, “Babilɔn taa gbeen† bata kala! A bata kala, a tan naxan a tinxintareyaan dɔlɔn fixi siyane birin ma.”

† **14:8: *Babilɔn taan*** findixi wundo falan † nan na naxan bunna nɛn fa fala Romi taana. Romi kaane yi Alaa yamaan naxankatama Yoni waxatini alo Babilɔn taan yi Alaa yamaan naxankatama Daniyɛli waxatini.

⁹ Malekan saxanden yi fa e fɔxɔ ra, a yi a xuini te, a naxa, “Xa muxu yo sube magaxuxin nun a sawuran batu, a yi tin a taxamasenna xa sa a tigi ra hanma a yiin ma,

¹⁰ na kanna fan Alaa xɔlɔn manpaan minma nɛn naxan saxi xɔlɔ igelengenna kui, a yi ɲaxankata tɛɛn nun dole tɛɛni maleka sariɲanxine nun Yɛxɛɛ Diin yɛtagi.

¹¹ E ɲaxankata tɛɛn tutin tema nɛn habadan han habadan, matabu mi e xa kɔɛɛn nun yanyin na e tan naxanye sube magaxuxin nun a sawuran batuma e tan naxanye tinma a xinla taxamasenna yi sa e ma.”

¹² Nanara, yama sariɲanxin lanma nɛn e yi e tunnafan, naxanye Ala yamarine suxuma e dɛnkɛɛya Yesu ma.

¹³ Na danguxina, n yi fala xuiin mɛ keli kore, a naxa, “Ito sɛbɛ: Sɛwan na kanne xa naxanye faxama Marigini fɔlɔ iki ma.” Alaa Nii Sariɲanxin naxa, “Nɔndin nan na ra, e e matabuma nɛn e wanli, amasɔtɔ e wanle biraxi e fɔxɔ ra.”

Se xabana bɔxɔni

¹⁴ Nba, n yi kunda fixɛn to. Adamadi maligana nde yi dɔxi na kundaan fari, mangaya taxamaseri kɔmɔtin xɛma daxin soxi a xun na, wɔlite xɛnxɛna a yii.

¹⁵ Maleka gbɛtɛ yi keli Ala Batu Banxini, naxan yi dɔxi kundaan fari, a yi a xui ramini na ma, a naxa, “I ya wɔlitɛn tongo, i seen xaba, amasɔtɔ se xaba waxatin bata a li bɔxɔni, a bata mɔ.”

¹⁶ Nayi, naxan yi dɔxi kundaan fari, na yi a wɔlitɛn nadangu bɔxɔ xɔnna fari, a bɔxɔ xɔnna se xaba daxin ɲan fefe!

¹⁷ Awa, n yi maleka gbɛtɛ to keɛ Ala Batu Banx-
ini ariyanna yi, wɔlitɛ xɛnɛna nde na fan yii.

¹⁸ N mɔn yi maleka gbɛtɛ to minɛ ariyanna saraxa badeni, naxan yi tɛɛn xun na. Wɔlitɛ xɛnɛn yi suxi naxan yii, a yi falan ti na xa a xuini texin na, a naxa, “I ya wɔlitɛ xɛnɛn naso bɔxɔ xɔnna manpa bogine ra, i yi e xaba amasɔtɔ e bata mɔ!”

¹⁹ Malekan yi a wɔlitɛn nadangu bɔxɔn fari, a manpa bogine xaba. A yi e rawoli Alaa xɔlɔ gbeen manpa igen badeni.

²⁰ E sa manpa bogine bodon manpa bogi ige badeni taa xanbin na. Wunla yi mini manpa bogi ige badeni, a te han soone dɛni lanna, a bɔxɔn manpa ige baden ma han fayida kilo kɛmɛ saxan ɲɔxɔn.

15

Malekane nun fitina dɔnxɛne fe

¹ Nba, n mɔn yi taxamaseri gbee magaxuxi gbɛtɛ to kore xɔnna ma, maleka solofere nan yi a ra fitina fe solofere yi naxanye yii. Fitina fe dɔnxɛne nan ne ra, amasɔtɔ Alaa xɔlɔn kamalima ne nan xɔn ma.

² Na xanbi ra, n yi lonna nde to, a gbo alo fɔxɔ igena naxan mayilenma alo kilasi fixɛna, a basanxi tɛɛn na. N yi muxuna ndee fan to tixi na lonna ma naxanye sube magaxuxin nɔ e nun a sawuran nun a xinla xasabina, Alaa kondenne yi suxi e yii.

³ E yi Alaa walikεεn Musaa βetin bama e nun Yεxεε Diina βetina, e naxa,

“Marigina, Ala Senβen Birin Kanna,

I ya wanle gbo, e magaxu!

Siyane birin ma mangana,

i ya kiraan tinxin. Nɔndin nan a ra.

⁴ Marigina, nde mi gaxuε i tan yεε ra,

a tondi i xinla binyε?

Amasɔtɔ i tan nan keden pe sarijan.

Siyane birin fama nen,

e yi i batu.

Amasɔtɔ i ya tinxinyaan bata makenen.”

⁵ Na xanbi ra, n yi Ala Batu Banxin dεεn nabixin to kore, Alaa sereya bubuna.

⁶ Fitina fe soloferene yi maleka soloferen naxanye yii, ne yi mini Ala Batu Banxini, e maxidixi taa dugi sarijanxine yi naxanye yi mayilenma, e kanke yi xidixi xema tagi xidine ra.

⁷ Awa, na dalise naaninna nde keden yi xema lenge soloferene so maleka soloferene yii naxanye yi rafexi habadan Alaa xɔlɔn na.

⁸ Ala Batu Banxin yi rafe tεε tutin na fata Alaa binyen nun a senβen na. Muxu yo mi yi nɔε soε Ala Batu Banxini han maleka soloferene fitina fe soloferene yi kamali.

16

Alaa xɔlɔ lengenne fe

¹ Nba, n yi fala xui gbeen mε keli Ala Batu Banxini. A yi a falama maleka soloferene xa, a naxa, “E siga, ε sa Alaa xɔlɔ lengen solofereni itoe yixελε bɔxɔ xɔnna ma!”

² Maleka singen yi siga, a sa a gbee lengenni xɛɛ bɔxɔn ma. Sube magaxuxin taxamasenna yi muxun naxanye ma, e nun naxanye yi a sawuran batuma, fure ɲaxin yi mini ne fatin ma.

³ Malekan firinden yi a gbee lengenni xɛɛ fɔxɔ igeni. Igen yi liga alo muxu faxaxin wunla. Daliseen naxanye birin yi fɔxɔ igeni, ne birin yi faxa.

⁴ Malekan saxanden yi a gbee lengenni xɛɛ baane nun tigne yi, e birin yi findi wunla ra.

⁵ Malekan naxan yi igene xun na, n yi na xuiin mɛ, a naxa,

“I tinxin, i tan naxan na,
i tan naxan yi na a fɔlɔni,
i tan sariɲandena,
i bata kitin sa tinxinni,

⁶ bayo e bata i ya yama sariɲanxin nun nabine wunla ramini.

Nayi, i bata wunla so e yii,
e yi a min.

Na nan lan e ma.”

⁷ Awa, n yi fala xuiin mɛ keli saraxa gandeni, a naxa,

“Nɔndin na a ra,

Marigina, Ala Sɛnbɛ Birin Kanna,

i kitine sama tinxinna nun ɲɔndin nin.”

⁸ Malekan naaninden yi a gbee lengenni xɛɛ sogen fari. Ala yi tin, sogen xa yamaan magan a yilinga gbeen na.

⁹ A yilinga gbeen yi muxune magan, e yi Ala xinla rayelefu, sɛnbɛn naxan yii a fitina feni itoe rafa. E mi e xun xanbi so e yulubine yi, e yi Ala binya.

10 Malekan suulunden yi a gbee lengenni xεε na sube magaxuxina manga gbɛɔɔn ma, a yamanan yi lu dimini, muxune yi lu e lenne xinɲε xɔleni.

11 Ala Naxan Kore, e yi na rayelefu e xɔlen nun e fure dε ɲaxine fe ra. Koni e mi xεε e kɛwali ɲaxine fɔxɔ ra.

12 Malekan senninden yi a gbee lengenni xεε Yufareti baa gbeeni. Baan yi xara alogo mangan naxanye fama sa keli sogeteden binni, ne xa kiraan sɔɔ.

13 Nba, n yi yinna saxan to minε ninginangan nun sube magaxuxin nun wule nabiin dε, e luxi alo xunɲεne.

14 Yinnane nan yi ne ra naxanye kabanako feene ligama. E siga dunuɲa mangane birin fɛma alogo e xa e malan yεngε so xinla ma Sɛnbε Birin Kanna, Alaa lɔxɔ gbeena fe ra.

15 Marigin naxa, “A mato, n fa feen muxune raterɛnama nɛn alo muɲadana. Sɛwan na kanna xa naxan luma a yεε ra yi, a yi a dugine kantan alogo a ragenla nama mini, a yagi.”

16 Nba, yinnane yi mangane malan yirena nde yi dɛnaxan xili Heburu xuini Haramagedon.

17 Malekan solofereden yi a gbee lengenni xεε foyeni. Fala xui gbeen yi keli manga gbɛɔɔni Ala Batu Banxini, a yi a fala, a naxa, “A bata ɲan!”

18 Kuyen ɲin masɔxɔnna nun xuine nun galan xuiin yi mini, bɔxɔn yi xuruxurun gbeen ti naxan ɲɔxɔn munma yi liga xabu muxune da!

19 Taa gbeen yi taxun saxanna ra. Siyane taane

yi kala. Ala mi jinan Taa gbeen Babilɔn* xɔn, a yi a xɔlɔ gbeen manpa lengenna so mɛn kaane yii, alogo e xa Alaa xɔlɔn min.

²⁰ Ige tagi bɔxɔne birin yi tunun. Geyane fan mi yi fa toma.

²¹ Balabalan kɛsɛ binyene yi lu yolonjɛ muxune ma naxanye yi kilo tonge naaninna liyɛ. Muxune yi Ala rayelefu na fitina balabalan kɛsɛna fe ra, amasɔtɔ na yi magaxu kati!

17

Yalunde jaxalan gbeena fe

¹ Na xanbi ra, lenge soloferene yi suxi maleka soloferen naxanye yii, na nde keden yi fa n fɛma, a naxa, “Fa be, yalunde jaxalan gbeena* fe kitin sama kii naxan yi, n xa na yita i ra, naxan findixi taa gbeen misaala ra naxan tixi baa wuyaxi longonna ra.

² Dunuɗa mangane yalunyaan liga a tan nan xɔn, dunuɗa muxune birin yi e min a yalunyaan dɔlɔn na han e xunne yi keli.”

³ Alaa Nii Sarijanxin yi so n yi, malekan yi n tongo, a siga n na tonbonni. N yi sa jaxanla nde to, a dɔxi sube magaxuxi gbeela nde fari, Ala rayelefu falane yi sɛbɛxi naxan yiren birin ma a xinle ra. Xun solofere nun feri fu nan yi a ma.

⁴ Na jaxanla yi maxidixi dugi mamiloxin nun a gbeela nan na e nun xɛmaan nun bɔxɔ bun

* **16:19: *Babilɔn taan*** findixi wundo falan nan na naxan bunna nɛɛn fa fala Romi taana. Romi kaane yi Alaa yamaan jaxankatama Yoni waxatini alo Babilɔn taan yi Alaa yamaan jaxankatama Daniyelɪ waxatini. * **17:1: *Yalunde jaxalan gbeeni*** ito findixi Romi taan misaala ra.

nafunle nun gεmε tofapine.† Xεma igelengenna a yii, na rafexi fe haramuxine nun a yalunya fe xεsixinε birin na.

⁵ Xinla nde yi sεbεxi a tigi ra, wundo feen nan yi na ra, a naxa,

“Babilɔn Taa Gbeena,‡

Yalunde naxanle nun dunuƚa fe haramuxine birin nga.”

⁶ Awa, n yi na naxanla to, a minxin nan yi a ra yama sariƚanxin wunla nun Yesu a sere tɔgɔndiyaxine wunla ra. N to a to, n yi kabε kati.

⁷ Malekan yi n maxɔdin, a naxa, “I kabεn nan-fera? N naxanla fe wundo feen bunna falama i xa nεn e nun sube magaxuxin naxan a xalima, xun solofere nun feri fu naxan ma.

⁸ I sube magaxuxin naxan toxi, na yi na nun, koni iki, a mi fa na. Anu, a mɔn tema nεn yili naxin na, a sa halagi. Dunuƚa muxun naxanye birin xili mi sεbεxi habadan Nii Rakisin Kitabun kui benun dunuƚa xa da waxatin naxan yi, ne na sube magaxuxin to waxatin naxan yi, e kabεma nεn, amasɔtɔ a yi na nun, koni a mi fa na iki, anu a mɔn fama nεn.”

⁹ “Na ma, fɔ xaxinla nun fe kolonna nan xa lu en yi: Xun soloferene findixi na taan geyaan soloferene nan na, naxanla dɔxi naxanye fari. E mɔn findixi manga soloferene nan na.

¹⁰ Suulun bata kala. Keden mangayani iki, boden munma fa singen. A na fa waxatin naxan yi, a waxatidi nan tun nabama.

† **17:4: bɔxɔ bun nafunla:** Gεmεn siyana nde nan ma fe falaxi be naxan toma fɔxɔ ige yi xaxunna ndee kui. Na gεmεn xili nεn “pεrili.”

‡ **17:5: Babilɔn Taa Gbeena:** Wundo falan na a ra naxan Romi taan nan ma fe falama.

11 Sube magaxuxin naxan yi na nun, koni a mi fa na, na yeṭεεn findixi mangan solomasεxeden nan na, a mən manga soloferene ye, a sigan halagin nan ma.”

12 “I feri fuun naxanye toxi, ne findixi manga fuuna ndee nan na, naxanye munma mangayaan fəɓ singingen, koni e mangayaan ligama nən waxatidi bun ma sube magaxuxin waxatini.

13 E birin miriyaan keden: e e sənben nun e fangan birin soma nən sube magaxuxin yii.

14 E YeXεε Diin yengema nən, koni YeXεε Diina e noma nən, amasəṭə Marigine Marigin nan a ra, e nun Mangane Mangana. E nun a muxu xilixine nun a muxu sugandixine nun a muxu təgəndiyaxine fan yi nəən sətə.”

15 Malekan yi a fala n xa, a naxa, “I igen naxanye toxi, yalunde ɲaxanla yi dəxi dənaxan yi, bənsənnə nun yamane nun siyane nun xuine nan ne ra.

16 I feri fuune nun sube magaxuxin naxanye toxi, ne yalunde ɲaxanla rapaxuma nən, e yi a yii seene birin ba a yii, e yi a rageli. E yi a fati bəndən don, e yi a gan.

17 Amasəṭə Ala nan na saxi e bəɲeni, e xa a sa- goon liga. E birin yi lan a ma, e yi e sənben nawali sube magaxuxina mangayani han Alaa falan yi kamali.”

18 “I ɲaxanla naxan toxi, na findixi taa gbeen nan na naxan mangayaan ligama dunuɲa mangane birin xun na.”

18

Babilən kala fena

¹ Na danguxina, n mən yi maleka gbɛtɛ to godɛ keli kore naxan sɛnbɛ yi gbo, a nərɔn dɛgɛn yi bɔxɔn birin yiyalan.

² A yi a xuini te, a naxa,
 “Babilɔn taa gbeen* bata bira,
 a bata kala!
 A bata findi jinanne nun yinna jaxine birin
 dɔxɔden na
 e nun xɔli jaxin nun sube haramuxi xəsixin sifan
 birin konna.

³ Amasɔtɔ siyane birin bata a yalunyaan dɔlɔ xɔlɛn min.

Dunujɔ mangane birin bata yalunyaan liga a xɔn.
 Dunujɔ yulane bata findi nafulu kanne ra a nafulu kanya gbeen xɔn.”

⁴ Na xanbi ra, n yi fala xui gbɛtɛ mɛ keli kore, a naxa,

“N ma yamana, ɛ keli a yi,
 alogo ɛ nama basan a yulubine ra,
 ɛ nun ne yi fitina fena ndee sɔtɔ ɛ bode xɔn.

⁵ Amasɔtɔ a yulubine bata e malan e bode fari te han kore xɔnna.

Ala mi jinanxi a fe jaxine xɔn ma.

⁶ Ɛ a saranna fi
 alo a bonne saranxi kii naxan yi,
 ɛ a saranna fi a kɛwanle ra dɔxɔde firin.
 A dɔlɔn saxi igelengenna naxan kui,
 ɛ na rafe dɔxɔde firin.

⁷ A binyen nun yetɛ yi jaxunna naxan nagidi a yetɛ ma,

ɛ na tɔrɔn nun a sɔxɔlɛn jɔxɔnna ragidi a ma.

Amasɔtɔ a fala nɛn a yetɛ ma, a naxa,

* **18:2: Babilɔn taa gbeena:** Wundo falan na a ra naxan bunna nɛn fa fala Romi taana.

‘A mato,
 n bata findi jaxalan mangan na,
 kaja gile mi n na,
 n mi sunε mumε!’

⁸ Na ma, fitina feni itoe birin fama a ma nen lɔxɔ
 kedenni:
 furen nun sunun nun fitina kamena,
 a mən yi woli tɛeni, a gan.
 Amasɔtɔ Marigina Ala senben gbo
 naxan a kitin saxi.”

⁹ Dunuja mangan naxanye luxi yalunyaan nun
 yeɛe yijaxunni a xən, ne na a ganmatɔn tutin to tɛ
 waxatin naxan yi, e sunuma nen, e wuga a fe ra.

¹⁰ E gaxuxin yi sa ti wulani a jaxankatana fe ra,
 e yi a fala, e naxa,
 “Gbalona, gbalona,
 Babilɔn taa gbeena,
 taa senbe kannna,
 i ya kitin bata fa i ma sanja ma kedenni!”

¹¹ Dunuja yulane fan sunuma nen, e wuga a fe
 ra, amasɔtɔ muxu yo mi fa e sare seene sarama
 sɔnɔn:

¹² naxanye findixi xɛmaan nun gbeti fixen nun
 bɔxɔ bun nafunle nun perili gɛmɛ tofajin nun taa
 dugi fajine nun dugi mamiloxine nun dugi faji
 gbɛtɛ nun dugi gbeele nun wudi faji sifane birin
 na e nun se fajin sifan birin naxanye rafalaxi
 sama jinna ra, e nun wudi fajine nun sulan nun
 wuren nun gɛmɛ faji fixene,

¹³ e nun sinamon wudi xiri jaxumen nun
 se xiri jaxumene nun latikɔnɔnna nun mirihi
 latikɔnɔnna nun wusulanna nun dɔlɔn nun turen
 nun murutu fujin nun murutun nun jingene nun

yeXeene nun soone nun wontorone nun konyine
nun muxune niine.

¹⁴ Yulane yi a fala taan muxune xa, e naxa,
“Sare seen naxanye birin xəli i ma,
ne bata tunun,
i ya nafunle nun i ya nərən bata ɲan.
E mi fa toma sənən!”

¹⁵ Yulan naxanye nafunla sətə na taani yulayani,
ne sa tima nən wulani, amasətə e bata gaxu a
ɲaxankatan yeε ra, e wugama nən, e sunu.

¹⁶ E yi a fala, e naxa,
“Gbalona.

Gbalon taa gbeeni ito xa.

Na kaane yi maxidixi taa dugi fajin nin,
e nun dugi mamiloxin nun a gbeela
e nun xεmaan nun gεmε tofajine.

¹⁷ Nafulu gbee sifani ito bata raxəri saɲa ma
kedenni!”

Kunki ragine nun kunki kui muxune nun
kunkin walikene birin yi sa ti wulani.

¹⁸ E gbelegbelema, e yeεn tixi a ganmatəən tutin
tematəən na, e naxa, “Taa mundun yi maliga taa
gbeeni ito ra?”

¹⁹ E lu gbangbanna sε e xunne yi sununi, e yi lu
wugε, e sunu, e naxa,

“Gbalona,

gbalon taa gbeeni ito xa!

Kunki kanne birin findixi nafulu kanne ra taani
ito nin.

A bata raxəri saɲa ma kedenni!”

²⁰ E sεwa a halagi feen na,

ε tan naxanye kore xənna ma,

ε tan yama sariɲanxin nun a nabine nun a xεrane,

ε fan xa sɛwa.

Amasɔtɔ Ala bata a makiti,
a yi ε xun mafala kitin bolon.

²¹ Nba, maleka sɛnbɛmana nde yi gɛmɛ gbeen
tongo alo se din gɛmɛna a yi a woli fɔxɔ igeni, a
naxa,

“Babilɔn taa gbeen nawolima ayi kala sɛnbɛ sifani
ito nin,

a mi fa to sɔnɔn.

²² Konden xuiin nun yenla xuiin nun xulen xuiin
nun

xɔta xuiin mi fa mɛma ayi sɔnɔn!

Walikɛ kesuxi sifa yo mi fa toma ayi sɔnɔn.

Se din xuiin mi fa mɛma ayi sɔnɔn!

²³ Lenpu dɛgɛn mi fa toma ayi sɔnɔn.

Naxalandin nun naxalandi kanna xuiin mi fa mɛma
ayi sɔnɔn.

Na birin bayo ε yulane yi findixi dunuɲa sɛnbɛ
kanne nan na.

Na birin bayo ε dunuɲa muxune birin mayenden
nɛn ε woyimɛya feene xɔn.

²⁴ Alaa nabine nun a yama sariɲanxin wunla
minixi Babilɔn taan nin

muxun naxanye birin faxa bɔxɔni,

ne wunla goronna a tan nan ma.”

19

¹ Na danguxina, n yi fala xui gbeen mɛ kore
naxan yi luxi alo gali gbeen xuina, a naxa,

“Tantunna Ala xa!

Kisin nun binyen nun sɛnbɛna en ma Ala nan yii!

² Amasɔtɔ a kitine sama ɲɔndin nun tinxinna nin.

A bata naxalan yalunxi gbeen makiti

naxan yi dunuɲa kalama a yalunyaan na.*
A mɔn yi a walikɛne faxa feen saran a ra.”

³ E mɔn yi a fala, e naxa,

“Tantunna Ala xa!

Taan gan tutin luma nɛn tɛ habadan.”

⁴ Fori mɔxɔɲɛn nun naaninne nun dalise naaninne
yi e xinbi sin, e yi Ala batu, a dɔxi a manga gbɛɗeni,
e naxa,

“Amina! Tantunna Ala xa!”

Yɛxɛɛ Diina ɲaxalandi tiin ɲaxaɲaxana

⁵ Na xanbi ra, fala xuiin yi keli manga gbɛɗeni
naxan a fala, a naxa,

“Ɛ en ma Ala tantun,

ɛ tan a walikɛne birin,

ɛ tan naxanye gaxuxi a yɛɛ ra,

muxudin nun muxu gbeena.”

⁶ Nba, n yi fala xuiin mɛ, naxan yi luxi alo gali
gbeen xuina, a mɔn yi luxi alo ige walan gbeen
xuina, e nun kuye sarin gbeen xuina. A naxa,

“Tantunna Ala xa!

Amasɔtɔ en Marigina,

Ala sɛnbɛn birin kanna nan mangayaan nabama!

⁷ En sɛwa, en ɲaxan.

En yi binyen fi a ma!

Bayo Yɛxɛɛ Diina ɲaxalandi tiin waxatin bata a li,
a ɲaxalandin bata a yitɔn.

⁸ Dugi faɲi sariɲanxin mayilenxin bata so a yii a
maxidi seen na.”

Dugi faɲin findixi yama sariɲanxina tinxinyaan
misaala nan na.

⁹ Na xanbi ra, malekan yi a fala n xa, a naxa,
“Ito sɛbe: ‘Sɛwan na kanne xa naxanye xilixi Yɛxɛɛ

* **19:2:** *ɲaxalan yalunxin* findixi wundo falan na lan Romi taan
ma.

Diina jaxalandi tiin sewa bande donni.’ ” A mon yi a fala n xa, a naxa, “Alaa jondi falane nan itoe ra.”

¹⁰ N yi n xinbi sin a bun ma a batu feen na, koni a yi a fala n xa, a naxa, “I nama na liga! I walike boden nan n tan na e nun i ngaxakedenna naxanye birin na Yesu a fe seren ba. Ala nan xa batu!” Bayo Yesu a fe sereya falan findixi Alaa Nii Sarijanxin nabiya falane nan na.

Soo ragiin nun soo fixena fe

¹¹ Nba, n yi kore xonna to rabixi, n yi soo fixen to. Naxan yi dxi a fari, na yi xili nen Tinxinna nun Nondina. A kitin nun yengen nabama tinxinna nin.

¹² A yene yi luxi alo tee degena. Mangaya taxamaseri wuyaxi yi soxi a xun na. Xinla yi sebexi a ma, muxu yo mi naxan kolon, fo a tan.

¹³ Domaan naxan yi ragodoxi a ma, na bata yi sin wunli. A xili nen, “Alaa Falana.”

¹⁴ Ariyanna ganle yi biraxi a foxo ra, e yi dxi soo fixene fari. E maxidixi taa dugi fixe sarijanxini.

¹⁵ Silanfan xenxen yi minima a de, a yi siyane noma naxan na. A tan nan mangaya xodexen ligama siyane birin xun na a manga wure dunganna ra.† A tan nan manpa bogine bodonma Ala Senben Birin Kanna xolo gbeen manpa ige badeni.

¹⁶ Xinla sebexi a domaan nun a danban ma, a naxa, “Mangane Mangana, Marigine Marigina.”

¹⁷ Nba, n yi malekan to tixi sogen tagi. Xonla naxanye birin yi kore foyeni, a yi falan ti ne xa a xuini texin na, a naxa, “E fa be, e fa e malan Alaa donse donna malan gbeena fe ra,

† 19:15: Yaburin 2.9

18 alogo ε xa fa mangane suben don e nun sofa kuntigine nun sɛnbɛmane nun soone nun soo ragine e nun muxune birin, xɔrɔne nun konyine, muxu gbeen nun muxudina.”

19 N yi na sube magaxuxin to, e nun dunuɲa mangane nun e ganle. E yi malanxi alogo e xa na kanna yɛngɛ naxan dɔxi soo fixɛn fari, e nun a ganla.

20 E yi sube magaxuxin suxu, e nun wule nabiin naxan yi kabanako feene ligama a yɛtagi a muxune mayenden naxanye xɔn e yi tin sube magaxuxin taxamasenna xa sa e ma, e yi a sawuran batu. E firinna birin ɲɛɲɛn yi woli ayi tɛɛ darani naxan dɛgɛma dole tɛɛn na.

21 Naxan yi dɔxi soo fixɛn fari, silanfanna naxan yi minima na dɛ, na yi a dɔnxɛne faxa, xɔline yi lugo e binbine ra.

20

Nɛɛ wuli kedenna mangayana fe

1 Nba, n yi malekan to godɛ keli kore, yili ɲaxin dɛɲinna a yii e nun yɔlɔnxɔn kuye gbeena.

2 A yi ninginangan suxu, saɲi fonna, Yinna Mangana, Setana, a yi a xidi, a lu na han ɲɛɛ wuli keden.

3 Malekan yi a woli yili ɲaxin na, a yi na sɔxɔn a ma, a taxamasenna sa a ma, alogo a nama fa siyane mayenden han ɲɛɛ wuli kedenna yi kamali. Na na dangu, fɔ a mɔn xa fulun nɛn han waxatidi.

4 N yi manga gbɛdɛne to. Naxanye yi dɔxi e yi, kiti sa sɛnbɛn yi so ne yii. Naxanye xunne bata yi sɛgɛ e dɛ Yesu a fe sereyaan nun Alaa falana fe ra, naxanye mi sube magaxuxin nun a sawuran

batu, naxanye mi tin a taxamasenna xa sa e tigi ra hanma e yiin ma, n yi ne niine to. E niin mɔn yi bira e yi e nun Alaa Muxu Sugandixin yi mangayaan liga han ꞑɛɛ wuli keden.

⁵ Faxa muxun dɔnxɛne niin mi birama e yi han ꞑɛɛ wuli kedenna yi defe. Faxa muxune kenla sayani, a fɔlɔn nan na ra.

⁶ Sɛwan muxune xa naxanye na lu na keli singeni sayani. Sayaan firinden mi sɛnbɛ sɔtɔma e tan ma, e findima nɛn Ala nun a Muxu Sugandixina saraxaraline ra, e yi mangayaan liga a xɔn han ꞑɛɛ wuli keden.

Setana nɔ fena

⁷ Na ꞑɛɛ wuli kedenna na dangu waxatin naxan yi, Setana ramini nɛn kasoon na.

⁸ A minima nɛn a siyane birin mayenden bɔxɔn tongon naaninne birin yi alogo a xa e malan yɛngɛn xili ma, na yi xili sa “Gogo nun Magogo.”* E wuya ayi alo fɔxɔ igen mɛɲɛnsinna.

⁹ E fama nɛn e bɔxɔn yiren birin li, e sa yama sariɲanxin daaxaden nabilin e nun Alaa taa rafanxina. Koni tɛɛn yi godo keli kore, a yi e halagi.

¹⁰ Na Yinna Mangana, Setana naxan e mayenden, na yi woli tɛɛ darani naxan dɛgɛma dole tɛɛn na, sube magaxuxin nun wule nabiin dɛnaxan yi. E lu ꞑaxankataxi yanyin nun kɔɛɛn na habadan han habadan.

Kiti dɔnxɛna fe

* **20:8:** Alaa yamaan yaxune xili na kiini Nabi Esekiyeli kitabu yiren kui. A mato Esekiyeli sora 38 han 39 kui.

¹¹ Nba, n yi manga gbɛdɛ fixɛ gbeen to, e nun naxan yi dɔxi a yi. Bɔxɔ xɔnna nun kore xɔnna e gima a yɛɛ ra, e mi fa to sɔnɔn.

¹² Na xanbi ra, n yi faxa muxune to, muxu gbeene nun muxudine, e tixi manga gbɛdɛn yɛtagi. Kitabune yi rabi, Kitabu gbɛtɛ fan yi rabi. Nii Rakisin Kitabun nan yi na ra. Faxa muxune yi makiti alo a yi sɛbɛxi kii naxan yi kitabune kui, lan e kɛwanle ma.

¹³ Fɔxɔ igen yi a gbee faxa muxune ramini, sayaan nun laxira fan yi e gbee faxa muxune ramini, e birin yi makiti e kɛwanle ma.

¹⁴ Nayi, sayaan nun laxira yi woli tɛɛ darani. Na findin sayaan firinden nan na, tɛɛ darani.

¹⁵ Naxan yo xili mi to sɛbɛxi Nii Rakisin Kitabun kui, na wolima ayi nɛn tɛɛ darani.

21

Kore xɔri nɛnɛn nun bɔxɔ xɔri nɛnɛna fe

¹ Na xanbi ra, n yi kore xɔri nɛnɛn nun bɔxɔ xɔri nɛnɛn to. Amasɔtɔ kore xɔri singen nun bɔxɔ xɔri singen bata yi tunun, fɔxɔ igen mi yi fa na sɔnɔn.

² Awa, n yi Alaa Taa Sarijanxin to gode keli ariyanna yi Ala fɛma, Yerusalɛn nɛnɛna, a yitɔnxi alo naxalandin naxan a yitɔnxi siga a xɛmɛn nalandeni.

³ N yi fala xui gbeen mɛ manga gbɛdɛni, a naxa, “Ala dɔxɔden bata lu adamadiine tagi! A luma nɛn e fɛma, e findi a yamaan na. Ala yɛtɛɛn luma nɛn e fɛma, a findi e Ala ra.

⁴ A yi e yɛɛgen birin fitan e yɛɛ ra yi, sayaan mi fa luma na sɔnɔn hanma sununa hanma wugana hanma xɔlɛna. Amasɔtɔ fe fɔnne bata njan.”

⁵ Na xanbi ra, naxan yi dɔxi manga gbɛdeni, na yi a fala, a naxa, “N bata feen birin findi a nenɛn na!” A mɔn yi a fala, a naxa, “Ito seβε, amasɔtɔ fe ragidixin nun ɲɔndin nan falani itoe ra.”

⁶ A mɔn yi a fala n xa, a naxa, “N tan nan Alifa nun Omega ra.* Na nan na ra, a fɔlɔn nun a raɲanna. Xa min xɔnla naxan ma, n siimaya tigi igena nde soma nen a yii, a sare mi na.

⁷ Na nan findima nɔ sɔtɔ muxun kɛɛn na. N findima nen a Ala ra, a yi findi n ma diin na.

⁸ Koni nafigine nun denkelɛyatarene nun muxu xɔsixine nun faxa tiine nun yanga suxune nun kɔɛramuxune nun suxure batune nun wule falane birin, ne tan gbeen tɛɛ daraan nan na naxan dɛgɛma dole tɛɛn na. Sayaan firinden nan na ra.”

Yerusalɛn nenɛna fe

⁹ Lenge soloferen yi suxi maleka soloferen naxanye yii, naxanye yi rafexi fitina fe dɔnxɛ soloferene ra, na nde keden yi fa n fɛma, a naxa, “Fa be, n xa ɲaxalandin yita i ra, Yɛxɛɛ Diina ɲaxanla.”

¹⁰ Alaa Nii Sariɲanxin yi so n yi, malekan yi siga n na geya gbeen fari pon, a sa Taa Sariɲanxin yita n na, Yerusalɛn naxan godo keli ariyanna yi Ala fɛma.

¹¹ Alaa nɔrɔn yi a ma, a mayilenma alo yasipi gɛmɛna alo gɛmɛ fixɛna.

¹² Yinna yi taan nabilinxi, a mate, a gbo. So dɛ fu nun firin yi a ma. Maleka fu nun firin tixi na dɛɛne ra. Isirayila bɔnsɔn fu nun firinne xinle seβexi dɛɛne ma.

* **21:6:** Gireki xuiin gbee seβelidine fɔlɔn nan Alifa ra, a raɲanna yi findi Omega ra. Na nan na ra, a fɔlɔn nun a raɲanna.

13 Sogeteden binni de saxan, komenna ma de saxan, yiifanna ma de saxan, sogegododen binni de saxan.

14 Beten sade fu nun firin nan yi taan yinna bun, Yexee Diina xera fu nun firinne xinle sebeta e ma.

15 Malekan naxan yi falan tima n xa, se maliga tamin yi suxi na yii naxan yi rafalaxi xemaan na, alogo a xa taan maliga e nun a deene nun a yinna.

16 Tongon naanin nan yi taan ma. A kuyan nun a yigboon yi lan. Malekan yi taan maliga se maliga tamin na: kilo wuli firin. A kuyan nun a yigboon nun a yiteen birin yi lan.

17 Malekan yi yinna maliga adamadiine se maliga kiini, nongonna ye keme tonge naanin e nun naanin.

18 Na yinna yi tixi yasipi gemen nan na, taan yi tixi xema fajin nan na. A fixa alo kilasina.

19 Taan nabilinna yinna beten sadene yi rayabuxi geme fajin sifan birin na: yasipi gemen nan yi a beten sade singen ma, a firindena safiri gemena, a saxandena agati gemena, a naanindena emerodi gemena,

20 a suulundena onixi gemena, a sennindena karineliya gemena, a soloferedena kirisoliti gemena, a solomasexedena berili gemena, a solomanaanindena topasi gemena, a fudena kirisopirasi gemena, a fu nun kedendena yasinti gemena, a fu nun firindena ametisi gemena.

21 A so de fu nun firinne birin yi rafalaxi geme fajine nan na. De keden kedenna birin yi rafalaxi perili geme tofaji keden nan na. Taan kira gbeen yi rafalaxi xema fajin nan na, a fixa alo kilasina.

22 Koni n mi Ala Batu Banxin se to na taani,

amasotō Marigina, Ala Senben Birin Kanna nun Yexee Diin nan findixi Ala Batu Banxin na.

²³ Taan mako mi yi sogen nun kike degen ma, amasotō Alaa nōron yi a yiyalanma. Yexee Diin nan a lenpun na.

²⁴ Dunuḡa siyane sigan tima a degen nan ma, dunuḡa mangane fama nen e binyen na a xon.

²⁵ Taan deene mi ragalin mumε, amasotō kōeen mi soma na yi mumε!

²⁶ Siyane birin fama nen e binyene nun e xun-nayerenne ra a xon.

²⁷ Koni se sariḡantare yo mi soe na taani, hanma fe xosixi rabana hanma wule falana, koni fō nax-anye xili sebexi Yexee Diina Nii Rakisin Kitabun kui.

22

Ariyanna

¹ Malekan yi siimaya baa igen fan yita n na. A fixa alo kilasina, keli Ala nun Yexee Diina manga gbedeni.

² Siimaya wudin yi tixi taan yama malanden tagi, e nun baan fōxō firinne ra, naxan yi bogima sanḡa ma fu nun firin ḡeen bun ma. A yi bogima nen kike yo kike. Siyane rakendeya seen nan yi a deene ra.

³ Danga mi fa na sōnōn.

Ala nun Yexee Diina manga gbeden luma nen na taani. A walikene yi a batu.

⁴ E yi a yetagin to, a xinla yi lu e tigi ra.

⁵ Kōeen mi fa soe mumε, e mako mi fa luma lenpu degen ma hanma sogena, amasotō Marigina,

Ala nan e luma kenenni. E luma nen mangayani habadan han habadan.

Yesu fa fena fe

⁶ Na xanbi ra, malekan yi a fala n xa, a naxa, “Fe ragidixin nun jəndin nan falani itoe ra. Margina, Ala naxan xaxinla fima nabine ma, na nan a malekan nafaxi alogo a xa sa a yita a walikene ra naxan fama ligadeni.”

⁷ Yesu naxa, “N famatəən ni i ra. Səwan na kanna xa naxan na nabiya fala seβexini itoe suxu.”

⁸ N tan Yoni nan feni itoe mexi, n yi e to. Nba, n to e mε, n yi e to, malekan naxan yi e yitama n na, n yi bira na san bun ma, alogo n xa a batu.

⁹ Koni a yi a fala n xa, a naxa, “I nama na liga de! I walikε boden nan n na, e nun i ngaxakeden nabine e nun naxanye birin fala seβexini itoe suxuma. Ala nan batu!”

¹⁰ A yi a fala n xa, a naxa, “I nama nabiya fala seβexini itoe findi wundo feene ra de. Amasətə waxatin bata maso.

¹¹ Xa tinxintaren naxan na, na xa lu tinxintareyani. Xa xəsiden naxan na, na xa lu xəsi fe rabani. Xa naxan tinxin, na xa lu tinxinyaan fari. Xa naxan sarijan, na xa lu sarijanni.”

¹² Yesu naxa, “N fama n ni i ra. N fama nen birin kəwanla saranna ra n yii.

¹³ N tan nan Alifa nun Omega ra, na bunna nən fa fala a singen nun a dənχena, a fələn nun a rananna.”

¹⁴ “Səwan na kanne xa naxanye e domane xama alogo e xa siimayaan wudin sətə, e so taan so dεene ra.

¹⁵ Koni fe xəsixi rabane nun kəramuxune nun yalundene nun faxa tiine nun suxure batune nun wule falan nafan naxanye birin ma, ne luma nən taan fari ma.”

¹⁶ “N tan Yesu bata n ma malekan xε ε ma alogo a xa sa sereyani ito ba denkeleya yamane xa. Dawuda bənsənna nan n na, keli a denbayani. Tagalan saren nan n tan na, naxan tema xətənni.”

¹⁷ Awa, Alaa Nii Sarijanxin nun jaxalandin yi a fala, e naxa, “Fa be!” Naxan yo na a mε, na fan xa a fala, a naxa, “Fa be!” Xa min xənla naxan ma, na xa fa. Xa naxan wama siimaya igen xən, na xa a rasuxu, a mi sarama.

Fala Dənxəna

¹⁸ N muxune nan maxadima naxanye birin nabiya fala səbexini itoe mεma, xa naxan nde sa e fari, Ala fitina feene sama nən na kanna fari naxanye səbexi kitabuni ito kui.

¹⁹ Xa naxan yo nde ba nabiya fala səbexini itoe ra, Ala na kanna gbee bama nən siimaya wudin nun taa sarijanxina fe yi, naxanye fe falaxi kitabuni ito kui.

²⁰ Naxan feni itoe seren bama, na naxa, “Nəndin na a ra, n famaan ni i ra.” Amina! Marigi Yesu fa!

²¹ Marigi Yesu xa hinan ε birin na.

Kisin Kiraan Kitabuna

**The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.
La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin
Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers
de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la
Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012
Copyright du text: © 2012—Traducteurs Pionniers de
la Bible. Cette création est mise à disposition selon le
Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas
de Modification 3.0 Unported disponible en ligne
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou
par courrier postal à Creative Commons, 171 Second
Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.**
copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78